अतिपातिन् *a*. 1 Acute, running a rapid course. -2 Surpassing in speed, swifter than (in comp.); ततार विद्याः पवनातिपातिभिर्दिशो हरिद्भिर्हरितामिवेश्वरः R. 3. 30. अतिपाति कार्यमिदम् । पञ्चरात्रम् 2.

अतिपात्य *pot. p*. To be delayed or put off; काममनतिपात्यं धर्मकार्यं देवस्य Ś. 5.

अतिपत्रः [अतिरिक्तं बृहत् पत्रं यस्य] The teak tree, or the हस्तिकन्दवृक्ष. (Mar. साग).

अतिपथिन् *m*. A better road than common, a good road.

अतिपद् 4 A. 1 To go beyond; spring over. -2 To neglect, omit, transgress. *-Caus*. To allow to pass by.

अतिपद *a*. [अतिक्रान्तः पदम्] 1 Having no feet. -2 Too long by one foot.

अतिपत्तिः *f*. 1 Going beyond, passing, lapse; देशकालातिपत्तौ च गृहीत्वा स्वयमर्पयेत् Y. 2. 169. -2 Non-performance, failure; लिङ्निमित्ते लृङ् क्रियातिपत्तौ P. III. 3. 139. (the conditional is used instead of the potential, when the non-performance of an action is implied). -3 [पत्तिम् अतिक्रान्तः] One surpassing a foot-soldier.

अतिपन्न *p. p*. Gone beyond, transgressed, missed, past &c.

अतिपर *a*. One who has vanquished his enemies. **-रः** A great or superior enemy.

अतिपरिचयः Excessive familiarity or intimacy; Prov. अतिपरिचयादवज्ञा 'Familiarity breeds contempt.'

अतिपरोक्ष *a*. 1 Far out of sight, not discernible; °वृत्ति obsolete (words). -2 Not hidden, visible.

अतिपातकम् A very heinous sin, incest, (मातृगमनं दुहितृगमनं स्नुषागमनं पुंसां; पुत्रपितृश्वशुरगमनं च स्त्रीणां, अतिपातकानि उच्यन्ते).

अतिपादनिचृ(वृ)त् *f*. N. of a Vedic Metre of 3 pādas, the number of syllables in each being respectively 6, 8 and 7.

अतिप्रबन्धः Great continuity; °प्रहितास्त्रवृष्टिभिः R. 3. 58. very rapidly or in rapid succession.

अतिप्रगे *ind*. Very early in the morning, in the early dawn. नातिप्रगे नातिसायं न सायं प्रातराशितः (भुञ्जीत). Ms. 4. 62.

अतिप्रवृद्ध *a*. 1 Overbearing क्षत्रस्यातिप्रवृद्धस्य Ms. 6. 320. -2 Grown very much.

अतिप्रश्नः [अतिक्रम्य मर्यादां प्रश्नः] A question about transcendental truths; a vexatious or extravagant question that is asked, though a satisfactory reply has already been given; *e. g*. Vālāki's question to Yājñavalkya about Brahman in बृहदारण्यकोपनिषद्.

अतिप्रसङ्गः, -प्रसक्तिः *f*. 1 Excessive attachment; नातिप्रसङ्गः प्रमदासु कार्यः Pt. 1. 187; स्त्रीष्वतिप्रसङ्गात् Dk. 101. -2 Over-rudeness, impertinence; तद्विरमातिप्रसङ्गात् U. 5; मा भूत्पुनर्बत कथंचिदतिप्रसङ्गः Mv. 3. 16 indiscretion or imprudence; यदेतावतः परिभवातिप्रसङ्गस्य तुल्यं स्यात् Mv. 5 an insult. -3 Extraordinary or unwarrantable stretch of a (grammatical) rule, or principle; also = अतिव्याप्ति q. v. -4 A very close contact; अतिप्रसङ्गाद्विहितागसो मुहुः Ki. 8. 33 (अविच्छेदसङ्ग:). -5 Prolixity; अलमतिप्रसङ्गेन Mu. 1.

अतिप्रैषितम् The time after the ceremony in which the प्रैष Mantras are used.

अतिप्रौढा A girl who has attained a marriageable age, a grown up girl.

अतिबल *a*. Very stronger or powerful; जयत्यतिबलो रामो लक्ष्मणश्च महाबलः Rām. **-लः** An eminent or matchless warrior (अतिरथ). **-लम्** 1 Great strength or power. -2 A powerful army. **-ला** 1 N. of a medicinal plant, Sidonia Cordifolia and Rhombifolia (Mar. चिकणा, चिकणी) -2 N. of a powerful charm or lore taught by Viśvāmitra to Rāma:-गृहाण द्वे इमे विद्ये बलामतिबलां तथा। न ते श्रमो जराऽऽवाभ्यां भविता नाङ्गवैकृतम् ।। न च सुप्तं प्रमत्तं वा धर्षयिष्यन्ति नैर्ऋताः। न च ते सदृशो राम वीर्येणान्यो भविष्यति ।। सदेवनरनागेषु लोकेष्विह पुमांस्त्रिषु। न सौभाग्ये न दाक्षिण्ये न बुद्धिश्रुतिपौरुषे ।। नोत्तरे प्रतिपत्तव्ये त्वत्तुल्यो वा भविष्यति। एतद्विद्याद्वयं प्राप्य यशश्चाव्ययमाप्स्यसि ।। बलामतिबलां चैव ज्ञानविज्ञानमातरौ। क्षुत्पिपासे च ते राम नात्यर्थं पीडयिष्यतः ।। जयश्च दुर्गकान्तारप्रदेशेष्वटवीषु च। सारतां त्रिषु लोकेषु गमिष्यसि च राघव ।। पितामहसुते ह्येते विद्ये चायुर्बलावहे । Rām. 1. 22. See तौ बलातिबलयोः प्रभावतो R. 11. 9 also.-3 N. of one of Dakṣa's daughters.

अतिबालक *a*. Childish, puerile. **-कः** An infant.

अतिबाला [अतिक्रान्ता बाल्यावस्थाम्] A cow two years old; वर्षमात्रा तु बाला स्यादतिबाला द्विवार्षिकी.

अतिबाहुः Having extraordinary arms. N. of a ऋषि of the fourteenth Manvantara. Hariv.; N. of a Gandharva; Mb.

अतिब्रह्मचर्यम् Over continence, or abstinence (opp. अतिमैथुनम्). **-र्यः** [अतिक्रान्तो ब्रह्मचर्यम्] One who has violated the student's life, who cohabits with women.

अतिभङ्गम् A pose in which the idol is bent in more than two or three places; आभङ्गं समभङ्गं च अतिभङ्गं त्रिधा भवेत्। Māna. 67. 95-96.

अतिभ(भा)रः 1 Excessive burden, great load; कोऽतिभारः समर्थानाम् Pt. 1. 22; इति मनसि न्यस्तचिन्तातिभारः Ratn. 3. 5; सा मुक्तकण्ठं व्यसनातिभारात् चक्रन्द R. 14. 62 through excessive grief; दुःखातिभारोऽपि लघुः स मेने Ki. 3. 33. -2 Speed. -3 Excessive obscurity (of a sentence). **-Comp. -ग** [अतिभारं गृहीत्वापि गच्छति] a mule.

अतिभारिक *a*. Very heavy (burdensome) राक्षसः-यदि न गुह्यं नातिभारिकं वा ततः श्रोतुमिच्छामि । Mu. after 6. 15.